

Landelijke Klachtencommissie voor het openbaar en het algemeen toegankelijk onderwijs

(mr. M.E.A. Wildenburg, W. Dulfer-Visser, S.J. Drijver)

Uitspraaknr. 03.025-028

Datum:

10 juni 2003

Docent verstrekt informatie over leerling waarover hij beroepshalve beschikte aan derde; ontbreken van beleid daarover; klachtbehandeling door externe vertrouwenspersoon; het niet alsnog verstrekken van volledige en juiste informatie door de directie; klacht gedeeltelijk gegrond; voortgezet onderwijs.

De klacht

Een moeder klaagt er over dat de sector-adjunctdirecteur in een privé-schrijven informatie over haar kinderen aan de rechtbank heeft verstrekt waarover hij beroepshalve beschikte. Ook is zij van mening dat deze beroepshalve verstrekte informatie onvolledig en onjuist was. (LKC 03.025)

Zij klaagt er tevens over dat:

1. de directie van de school niet bewerkstelligd heeft dat alsnog de volledige en juiste informatie over haar kinderen aan de rechtbank is verstrekt;
2. er op de school geen protocollen gelden betreffende het handelen in geval van belangentegenstellingen tussen ouders en kinderen, de privacy van leerlingen en het recht van leerlingen om gehoord te worden indien informatie over hen verstrekt wordt;
3. de directie een aan de klachtencommissie van de school gericht schrijven heeft doorgeleid aan de vertrouwenspersoon in plaats van te bewerkstelligen dat een klachtencommissie haar klachten behandeld heeft. (LKC 03.028)

De feiten

De moeder is een aantal jaren geleden gescheiden. Haar kinderen wonen bij haar ex-echtgenoot. Over het gezag over de kinderen zijn verschillende juridische procedures gevoerd. Ook ten tijde van de behandeling van de klachten is nog een procedure aanhangig. De oudste dochter bezoekt de onderbouw van de school. Op verzoek van de vader, met wie de sector-adjunctdirecteur al geruime tijd bevriend is, hebben de sector-adjunctdirecteur en zijn partner een brief geschreven waarin zij (in positieve termen) beschrijven hoe de vader met zijn kinderen omgaat. In de brief heeft de sector-adjunctdirecteur - onder het kopje "beroepshalve het volgende" - verklaard dat hij op school geen signalen over de dochter ontvangen heeft waaruit zou blijken dat er sprake was van een problematische thuissituatie. De sector-adjunctdirecteur is er door de directie op gewezen dat het ongewenst was dat hij vanuit zijn positie binnen de school informatie verstrekte in een privé-schrijven. Voor het overige beschouwde de directie deze aangelegenheid als privé. De moeder heeft een klacht ingediend bij de klachtencommissie van de school. De directie heeft deze klacht doorgeleid naar de aan de school verbonden externe vertrouwenspersoon. Deze heeft de correspondentie bestudeerd

en is tot de conclusie gekomen dat de school correct gehandeld had en dat iedere grond voor het indienen van een klacht ontbrak.

De visie van partijen

De moeder is van mening dat de sector-adjunctdirecteur in een privé-schrijven geen informatie moet opnemen waarover hij beroepshalve beschikt. Bovendien vindt zij dat als dat dan toch gebeurt, de informatie volledig en correct behoort te zijn. Volgens de moeder rustte op de school de verplichting om er zorg voor te dragen dat alsnog de juiste en volledige informatie aan de rechtbank zou worden verstrekt. De moeder spreekt er haar verwondering over uit dat op de school geen protocollen gelden voor het optreden van de school in gevallen waarin een leerling en een ouder verschillende belangen hebben, voor de privacy van leerlingen en over het recht van leerlingen om geïnformeerd en gehoord te worden wanneer informatie over hem of haar wordt verstrekt. De moeder stelt dat het geen pas geeft dat de directie een brief van haar hand, gericht aan de klachtencommissie, heeft geopend en vervolgens doorgespeeld aan de (externe) vertrouwenspersoon. Met de conclusie van de vertrouwenspersoon dat elke grond voor het indienen van een klacht ontbrak is de moeder het niet eens. Ook heeft het de moeder verbaasd dat de vertrouwenspersoon uitsluitend op basis van de gevoerde correspondentie tot zijn oordeel is gekomen.

De sector-adjunctdirecteur bestrijdt dat de verstrekte informatie onjuist en onvolledig is. In het geval van de dochter is alleen de mentrix betrokken geweest bij het bespreken van de problemen waar de dochter mee kampte. Zij functioneerde goed op school en de mentrix heeft hetgeen zij met de dochter besprak nooit met de sector-adjunctdirecteur besproken. Hij geeft aan dat hij in een gesprek met de directie heeft aangegeven in de toekomst zorgvuldiger een afweging te zullen maken tussen werk en privé. De directie stelt dat zij eerdere brieven van de moeder niet heeft opgevat als een verzoek om de door de sector-adjunctdirecteur verstrekte informatie te rectificeren. Evenmin is door de rechtbank of iemand anders verzocht om informatie te verstrekken. Sinds 2002 wordt beleid gevoerd op het gebied van informatieverstrekking aan gescheiden ouders/verzorgers. De kwestie van het verstrekken van informatie door school aan derden wordt daar niet door bestreken. De directie acht de suggestie van de Commissie om dergelijke informatievoorziening via één kanaal te laten verlopen een bruikbare gedachte bij het ontwikkelen van beleid dienaangaande. De voor de school geldende klachtenregeling wordt zo geïnterpreteerd dat alle klachten ter beoordeling voorgelegd worden aan de externe vertrouwenspersoon. Deze is volledig onafhankelijk. Op school is een contactpersoon aangewezen die in voorkomende gevallen een klacht aan de vertrouwenspersoon toespelt.

Ter zitting verklaart de directie dat de vertrouwenspersoon mogelijk te veel als “pre-klachtencommissie” is opgetreden.

Overwegingen van de Commissie

03.025

De Commissie merkt op dat de door de sector-adjunctdirecteur verstrekte informatie niet rechtstreeks aan de rechtbank is verstrekt. Ter zitting heeft de sector-adjunctdirecteur verklaard dat de vader hem en zijn echtgenote op verzoek van de advocaat gevraagd heeft om de brief op te stellen. Gelet hierop acht de Commissie het aannemelijk dat de sector-adjunctdirecteur ervan op de hoogte was dat de vader de brief wilde inbrengen in de toen bij

de rechtbank aanhangige procedure. De klachtsamenvatting dient dan ook in die zin begrepen te worden dat de sector-adjunctdirecteur de informatie ten behoeve van de bij de rechtbank aanhangige procedure heeft verstrekt.

De Commissie komt tot het oordeel dat de sector-adjunctdirecteur onjuist gehandeld heeft door zijn beroepsmatige en zijn privé-hoedanigheden in één brief tot uiting te laten komen. Ongeacht of de door hem verstrekte informatie juist en volledig was had de sector-adjunctdirecteur moeten voorkomen dat er sprake kon zijn van onduidelijkheid over de status van de informatie. Daarbij had de sector-adjunctdirecteur zich moeten realiseren, zeker nu daarover op school afspraken gemaakt waren, dat zijn relatie tot Nanouk tot extra complicaties zou kunnen leiden. De klacht is dan ook gegrond.

Gelet op het feit dat de sector-adjunctdirecteur door de directie op de onjuistheid van zijn handelen is gewezen en hij dit heeft onderschreven ziet de Commissie geen reden een aanbeveling aan dit oordeel te verbinden.

03.028

De moeder stelt dat de hele brief van de sector-adjunctdirecteur gekleurd wordt door het feit dat hij daarin informatie heeft opgenomen waarover hij beroepshalve beschikte. Daarom ook rust volgens de moeder op de school de verplichting deze informatie bij de rechtbank te rectificeren.

De Commissie deelt het standpunt van de moeder niet. De passage in de brief waarop de moeder wijst is beperkt van omvang en inhoud. Gelet op de bewoordingen van de rest van de brief en op het feit dat deze mede door de echtgenote van de sector-adjunctdirecteur is geschreven kan de brief naar het oordeel van de Commissie niet dat effect hebben gehad dat de moeder eraan toeschrijft.

Evenmin komt de Commissie tot het oordeel dat op de school een plicht tot rectificatie of aanvulling van (een gedeelte van) de brief heeft gerust. In een gerechtelijke procedure is het aan partijen om hun standpunten, eventueel met behulp van verklaringen van derden, te onderbouwen. Voor ongevraagde informatie is in een dergelijke procedure geen plaats. Gelet op bovenstaande is de klacht op dit onderdeel ongegrond.

De moeder verzoekt de Commissie zich uit te spreken over de noodzaak voor een school over protocollen te beschikken die toegepast kunnen worden in een aantal door haar concreet opgesomde gevallen.

De sector-adjunctdirecteur heeft gewezen op het bestaande beleid op het gebied van informatieverstrekking aan gescheiden ouders/verzorgers. Voorts heeft de sector-adjunctdirecteur te kennen gegeven dat beleid over informatieverstrekking in het algemeen in ontwikkeling is.

De Commissie acht het van belang dat de school op korte termijn beschikt over beleid over het verstrekken van informatie aan derden. Dat geldt niet uitsluitend voor informatie aan gescheiden ouders, maar eveneens voor andere inlichtingen. De door de moeder genoemde aspecten kunnen daarin een plaats krijgen, zij het dat de Commissie zich realiseert dat de werkelijkheid veelvormiger is dan zich in regels en protocollen vast laat leggen. Veel situaties laten zich vooraf niet beschrijven en moeten naar bevind van zaken worden behandeld. Juist

in die situaties biedt vastgesteld en bekendgemaakt beleid houvast voor het kiezen van oplossingen.

Zoals ter zitting reeds toegelicht acht de Commissie het voorts van belang dat informatie over leerlingen zoveel mogelijk via één kanaal de school verlaat. Het bevordert de consistentie van de door de school verstrekte informatie. Bovendien kan degene die met deze taak belast is door het beschikken over alle informatie beter een afweging maken over de wenselijkheid van het verstrekken daarvan en het mogelijk inlichten van ouders/verzorgers.

Aangezien de school naar het oordeel van de Commissie over te weinig beleid op het gebied van informatieverstrekking aan derden beschikt, is de klacht op dit onderdeel gegrond. De Commissie beveelt het schoolbestuur aan te bewerkstelligen dat aan het ontwikkelen van beleid op het gebied van informatieverstrekking over leerlingen aan ouders en derden prioriteit wordt gegeven.

De wijze van klachtafhandeling door de directie heeft de Commissie verbaasd. Op grond van de Kwaliteitswet (opgenomen in de Wet op het voortgezet onderwijs) hebben klagers direct toegang tot een onafhankelijke klachtencommissie. Ter voorlichting van de moeder merkt de Commissie op dat de LKC in dit geval die klachtencommissie is. Anders dan de moeder mogelijk veronderstelt is er niet nog een klachtencommissie op schoolniveau.

De voor de school geldende klachtenregeling bevat in artikel 4 de bepaling dat het schoolbestuur zich aansluit bij de LKC.

In artikel 5 van de regeling staat onder meer dat een klacht ingediend wordt bij het schoolbestuur of bij de LKC, dat het schoolbestuur de klager naar de vertrouwenspersoon of naar de klachtencommissie verwijst en dat het schoolbestuur de klacht, indien deze eenvoudig is af te handelen, zelf kan afhandelen.

In artikel 3, lid 3 is geregeld dat de vertrouwenspersoon nagaat of door bemiddeling een oplossing kan worden bereikt, nagaat of de gebeurtenis aanleiding geeft tot het indienen van een klacht en de klager desgewenst bijstand biedt bij de verdere procedure.

De moeder heeft haar brief gericht aan de klachtencommissie. Daarmee heeft zij te kennen gegeven dat zij de klacht door een onafhankelijke commissie wenste te laten beoordelen. De directie heeft in strijd met de eigen klachtenregeling gehandeld door niet de moeder maar de klacht naar de vertrouwenspersoon te verwijzen. De vertrouwenspersoon heeft zich vervolgens een oordeel gevormd over de inhoud van de klacht en de moeder daarvan in kennis gesteld. Dat oordeel luidde dat de sector-adjunctdirecteur terecht was aangesproken en dat de directie de klacht daarover zorgvuldig had behandeld.

Door op deze wijze te werk te gaan heeft de vertrouwenspersoon er onvoldoende blijk van gegeven te beseffen dat zijn functie bestaat uit het bijstaan van klagers in een door hen gewenste klachtenprocedure. Nu heeft het er tenminste de schijn van dat de vertrouwenspersoon de klacht ten behoeve van de school behandeld en beoordeeld heeft. Weliswaar bevat de klachtenregeling de bepaling dat de vertrouwenspersoon nagaat of een gebeurtenis aanleiding geeft tot het indienen van een klacht, maar deze bepaling dient naar het oordeel van de LKC niet zodanig uitgelegd te worden dat, zoals in de onderhavige klachtprocedure gebeurd is, de vertrouwenspersoon overgaat tot een volledige inhoudelijke beoordeling van de klacht. Daardoor ontnemt hij immers zichzelf de mogelijkheid om een

klager die zijn klacht aan de klachtencommissie voor wil leggen met overtuiging bij te kunnen staan. De klacht over de manier waarop de directie de klacht in eerste instantie heeft behandeld is dan ook gegrond. De Commissie zal ook hier een aanbeveling aan wijden.

Het oordeel van de Commissie

De klacht jegens de sector-adjunctdirecteur (LKC 03.025) is gegrond.

De klacht tegen de directie is gegrond wat betreft het ontbreken van beleid op het gebied van informatieverstrekking over leerlingen aan derden en wat betreft de wijze, waarop de klacht in eerste instantie is behandeld. De klacht is ongegrond voor zover deze gaat over het niet alsnog verstrekken van volledige en juiste informatie aan de rechtbank.

Advies aan het schoolbestuur

De Commissie adviseert het schoolbestuur:

1. te bewerkstelligen dat aan het ontwikkelen van beleid op het gebied van informatieverstrekking over leerlingen aan ouders en derden prioriteit wordt gegeven;

samen met de directie en de vertrouwenspersoon de klachtenregeling van de school en de onderscheiden rollen van de daarin genoemde functionarissen nauwgezet door te spreken en in overweging te nemen of de vertrouwenspersoon wellicht extern bijgeschoold zou dienen te worden.